

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 59/2022-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou URBÁNI & Partners s. r. o., Skuteckého 17, Banská Bystrica, IČO 36 646 181, v mene ktorej koná advokát JUDr. Rastislav Urbáni, PhD., LL.M., proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Tost 22/2021 z 3. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 20. decembra 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 3 a čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Tost 22/2021 z 3. mája 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je od 21. septembra 2020 väzobne trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. b), d), e) a f) Trestného zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písm. i), § 139 ods. 1 písm. h) a § 140 písm. a) Trestného zákona v štádiu príprav podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona.

Po podaní obžaloby na sťažovateľa Špecializovaný trestný súd (ďalej len „špecializovaný súd“) uznesením č. k. 5 T 13/2021 z 12. októbra 2021 ponechal sťažovateľa vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu špecializovaného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej najvyšší súd uznesením č. k. 4 Tost 45/2021 z 26. októbra 2021 rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Pokiaľ ide o napadnuté (vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti) uznesenie najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 22/2021 z 3. mája 2021, v ústavnej sťažnosti sťažovateľa absentuje akékoľvek uvedenie dôvodov, resp. odôvodnenie, v čom by malo podľa názoru sťažovateľa spočívať porušenie ním označených práv týmto uznesením najvyššieho súdu.

Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 45/2021 z 26. októbra 2021 sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že: 1. nie je dané dôvodné podozrenie, že spáchal skutok, pre ktorý na neho bola podaná obžaloba (keďže podľa názoru sťažovateľa existencia tohto podozrenia je založená výhradne na výpovediach svedkov [REDAKOVANÉ], v ktorých sú podstatné rozpory, a zároveň nebolo preukázané prepojenie medzi sťažovateľom a obvineným Darkom Dragicom); 2. dôvod tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je v prípade sťažovateľa daný; 3. najvyšší súd sa nezaoberal možnosťou nahradenia väzby sťažovateľa.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tost 22/2021 zo dňa 03.05.2021 boli porušené základné práva [REDAKOVANÉ] zaručené v čl. 17 ods. 2 a ods. 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručené v čl. 5 ods. 1 a ods. 4 a čl. 6 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Tost 45/2021 zo dňa 26.10.2021 sa zrušuje.

3. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky prikazuje, aby sťažovateľa prepustil bezodkladne z väzby na slobodu.

4. Najvyšší súd je povinný uhradiť trovy konania k rukám advokáta... a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

8. Z petitu ústavnej sťažnosti vyplýva, že podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 3 a čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 22/2021 z 3. mája 2021.

9. Sťažovateľ napriek odôvodneniu porušenia svojich práv v ústavnej sťažnosti uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 45/2021 z 26. októbra 2021 v petite ústavnej sťažnosti nenavrhuje, aby ústavný súd rozhodol o porušení jeho označených práv uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 45/2021 z 26. októbra 2021, ale navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o porušení jeho označených práv uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 22/2021 z 3. mája 2021. V ústavnej sťažnosti sťažovateľa pritom absentuje akékoľvek uvedenie dôvodov, resp. odôvodnenie, v čom by malo podľa názoru sťažovateľa spočívať porušenie jeho označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 22/2021 z 3. mája 2021.

Z uvedeného vyplýva, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa zjavne nezodpovedá navrhovanému petitu ústavnej sťažnosti.

10. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Ústavný súd teda môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

11. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj z § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu

návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom.

12. Keďže sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv výlučne uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 22/2021 z 3. mája 2021, a nie aj uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 45/2021 z 26. októbra 2021, predmetom ústavného prieskumu sťažovateľom namietaného porušenia jeho v ústavnej sťažnosti označených práv môže byť len uznesenie najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 22/2021 z 3. mája 2021, pričom však sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti vôbec neuvádza, v čom by podľa jeho názoru malo spočívať porušenie jeho označených práv týmto uznesením najvyššieho súdu.

13. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa zjavne nezodpovedá navrhovanému petitu ústavnej sťažnosti, nekorešponduje s ním, a preto ústavná sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľ je zastúpený advokátom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené zákonom o ústavnom súde.

14. Na uvedenom závere nič nemení ani to, že sťažovateľ sa druhým bodom petitu ústavnej sťažnosti domáha, aby ústavný zrušil uznesenie najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 45/2021 z 26. októbra 2021. Totiž nevyhnutným predpokladom, aby ústavný súd mohol pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia, je, že ústavný súd v prvom rade vysloví porušenie základného práva vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré má zrušiť. Inak povedané, ústavný súd nemôže zrušiť rozhodnutie orgánu verejnej moci, ak najprv (vychádzajúc z petitu) nevysloví, že predmetným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva (m. m. II. ÚS 270/2021).

Ak teda ústavnému súdu už samotná formulácia petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľa vôbec nedáva možnosť vysloviť porušenie jeho práv uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 45/2021 z 26. októbra 2021, ale „len“ uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 22/2021 z 3. mája 2021, ústavný súd nemôže ani zrušiť uznesenie najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 45/2021 z 26. októbra 2021, hoci sa sťažovateľ zrušenia tohto rozhodnutia petitom ústavnej sťažnosti domáha.

15. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa petitu ústavnej sťažnosti ako esenciálnej obsahovej náležitosti ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 233/2021, II. ÚS 270/2021).

16. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

17. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu